

CENY OGŁOSZEŃ:

Za wiersz milimetrowy przed tekstem na 1-iej stronie 12 groszy polskich, na 2-iej 8 groszy, na 3-iej 6 groszy, drobne ogłoszenia po 3-4 groszy za wiersz. Najmniej 40 groszy. Trzynaście dni przed wygaśnięciem. Zmniejszenie 100 proc. drożej.

Ceny ogłoszeń podane w złotych polskich będą obliczane według kursu złotego funta, płatne w markach polskich po kursie z dnia poprzedzającego zapłatę.

W numerach świątecznych i niedzielnych ceny o 25 proc. droższe. Za terminowy druk ogłoszeń administracja nie odpowiada.

Każda nowa powiastka obowiązuje już wszystkie przytoczone ogłoszenia do zmiany bez uprzedniego zawiadomienia.

ISKRA

Dziennik polityczny, społeczny i literacki.

Sosnowiec: REDAKCJA: Piłsudskiego 4, Telefon 54. ADMINISTRACJA: Dębńska 1, Tel. 73.

== Będzin, Mołachowskiego 7. == Dąbrowa, Sobieskiego 8, tel. 73. == Katowice, Szopana 1

Adres dla listów i depesz: „ISKRA”, Sosnowiec.

Konto czekowe: P. K. O. Nr. 61553.

Prenumerata wynosi:

mk. 3.600.000.

z przesyłaniem miesięcznikiem mk. 4.300.000

W Zaglebiu po za Sosnowcem, Będzinem i Dąbrową: mk. 4.300.000

Z przesyłką pocztową: mk. 4.900.000 miesięcznie.

Zagranicą mk. 7.000.000.

Spieszcie!!! Kino „ZAGŁOBA” Spieszcie!!!

Sobota, dnia 10-go i niedziela 11-go maja 1924 r.

„Pat i Patachon”

W prelekcji do Argentyny zaszczyliło kino „Zagłoba” i będąc naszym białym owym szampańskim humorem w swych ciałowych kreacjach.

ANONIS

Od poniedziałku 12 maja

NAREZCIE

PARISLETTE 4

3/08-6

Po wielkich trudnościach nie bacząc na olbrzymie koszty udało nam się zakontraktować najwięcej rekord, program na 1924 r. Bilans szczegółowy podamy w przyszłości.

go żyć „Kurier Poranny”.

Musimy natomiast napiętnować nieojalność i cynizm organów lewicowych, które, zamieszczając różne kłamliwe wiadomości, czerpane chyba nie od członków komisji, którzy obowiązuje do tajemnicy, balamucją opinię publiczną, celem zamaskowania klęski p. p. s.

My, nie wtrącając się zupełnie do pracy komisji, która — mamy nadzieję nie da się sterylizować graczom lewicy, możemy jedynie określić tę grę, jako: bankructwo, cynizm i polityczny szantaż.

W. Z.

PIERWSZA WIELKA WYSTAWĘ PALM i ROŚLIN DONICZKOWYCH

urządza

Spółka Ogrodników

„Import i Eksport Roślin”

Sp. z ogr. odp.

KATOWICE, ul. Powstańców Nr. 45

3177-1

(Zakład ogrodniczy J. Hoffmanna)

Począwszy od 7 do 10 maja r. b.

Upraszają się Sz. Klienci i zainteresowaną publiczność o łaskawe zwielenie. Wejście bezpłatne.

4 i ostatnia seria „HRABINA PARYŻA” p. t. „Nad własną mogiłą”

W rolach gr.: Mia May, Gaidrow, Gieseler, Janigka.

Anonim

Od 12 Maja. Anonim „W kraju krwi i łez” tragedia w 8 częściach.

BANKRUCTWO I CYNIZM.

Sosnowiec, 10 maja.

Prasa lewicowa w miarę zbliżania się terminu procesu przeciw buntownikom z p. p. s. w Krakowie w dniu 6 listopada z r. zdradza silne zdenerwowanie i stara się w sposób sobie tylko właściwy zdezorientować opinię publiczną, a pośrednio także wpłynąć na sąd.

Przed paru dniami pojawiły się w całej prasie lewicowej notki, że p. p. Lieberman i Putek wystąpił z komisji sejmowej dla zbadania tych spraw wydelegowanej i że jakoby p. marszałek ma podjąć inicja-

tywę, celem pogodzenia członków komisji. „Kurier Poranny” idzie jeszcze dalej, albowiem powiada, że inicjatywą p. marszałka ma być w kierunku „przeprowadzenia objętych śledztwa przeciw tendencjom „chceny” i n. p. r.”

Sąd prasa lewicowa czerpie te wiadomości, skoro cała akcja komisji jest ściśle poufna, skąd „Naprzód” i „Robotnik” mają szczegółowe wiadomości o przebiegu śledztwa — to już jest tajemnicą lewicy i p. p. s. Prasa prawicowa w tak

szczęśliwym położeniu nie jest. Poseł Kozłowski, przewodniczący komisji, do którego zwróciliśmy się, informację w tej sprawie odmówił, zasłaniając się tajemnicą urzędową. Musimy zatem ograniczyć się do tego, co w tej sprawie jest dostępne.

Kiedy smutnej pamięci wypadki listopadowe znalazły się na forum sejmowym, cała lewica pod komendą p. p. Marka, Stańczyka i Moraczewskiego domagała się wydelegowania nadzwyczajnej komisji sejmowej w celu zbadania tych zjawisk, nie ufając sądom, które jak to p. Thugutt na „malinowym” sejmiku p. Lednickiego niefrasobliwie wyrokował — są dla lewicy nie laskawe. Stronnictwa większości zgodziły się wówczas na ten wniosek, nie chcąc dawać lewicy w rękę demagogicznego argumentu, że obawiają się kontroli sejmowej.

Komisja wyjechała, badania przeprowadziła i oto p. Lieberman i Putek są znowu tym razem już z zadaną przez siebie komisją — niezadowoleni i występują. Prawdopodobnie wynik badań jest tego rodzaju, że nawet ci panowie zrezygnowali z obrony buntowników.

Fakt ten wystąpienia 2 ch posłów przeciw pięciu innym członkom komisji, w tej liczbie członkowi lewicy jest dowodem całkowitej klęski p. p. s.

Jesteśmy zupełnie spokojni o to, że p. marszałek nie da się użyć za narzędzie szantażu i że przestrzegając regulaminu obrad sejmowych, nie będzie wypywał na temat obrad komisji, jak sobie te

Reakcja komunizmu w Rosji.

Ewolucja stosunków w Rosji sowieckiej przybiera zupełnie inny kierunek, aniżeli dosłowne historię kazaloby przypuszczać. Nieprzewidywane skoki linii, po której toczy się rozwój wypadków lat ostatnich, odzwierciedla zupełnie ciężką chorobę, którą zażyły organizm państwowy przeżywa. Po okresie krwawego teroru w pierwszych latach, nastąpił powrót ku kapitalizmowi, który wydął się w „nieple”. Zwał drobnych przedsiębiorstw właścicielom, pewna swoboda w handlu, a przedewszystkiem przychylność towaram z zagranicy spowodował ożywienie w handlu, które było uważane za pierwszy krok w kierunku powrotu do dawnych kapitalistycznych zasad produkcji i wymiany produktów. Lenin, swego czasu, obiecał, że należy inicjatywy prywatną zaprzęgnąć do pracy dla wynagrodzonego, materialnie wyczerpanego organizmu sowieckiego i stworzył w tym celu dewizę: „Musimy się nauczyć handlować”.

Ta swoboda udzielona prywatnemu handlowi stworzyła w krótkim czasie zastępy nowych burżuazji sowieckiej, sobowubów, jak ich zwano, która dla komunizmu była większym niebezpieczeństwem aniżeli przelebiona burżuazja dawnego autokratizmu. Był to bowiem przeważnie osobniczo, w których dążenie do szybkiego wzbogacenia się zaglądało wszystkie inne, a najmocność takich właśnie sowieckiej pozwalała kłóć z zarządztwem rządowych. Niepami wrócić stosownie rozwieleniem życiem, systemem ucziami. arogancja i brak taktu wywołał przeciw sobie taki odwrót, zbieżnych mas, że rząd musiał w swoim własnym interesie wystąpić przeciw nowej burżuazji sowieckiej. Byłoby jednak błędem mniemać, że wystąpienie sowiów przeciw nowej polityce ekonomicznej nie spowodowało wywołania nastrojów mas robotniczych.

My, nie wtrącając się zupełnie do pracy komisji, która — mamy nadzieję nie da się sterylizować graczom lewicy, możemy jedynie określić tę grę, jako: bankructwo, cynizm i polityczny szantaż.

Powstałe z dawnej czeki „gpu” (gossudarstwiennojie politiezkoje uprawlenie) otrzymało już w zime nowe pełnomocnictwo przeciw „kontra-rewoluconistom i falszermom pieniedzy”, i aresztowania niepamiętów, ariстокracji i wybitniejszych inteligentów ciągną się bez przerwy. Tendencja obecnego nowego kursu jest zniszczenie prywatnego handlu, powstającego w ostatnich dwóch latach, w myśli nowej dewizy: „Musimy się nauczyć wykonać handel prywatny”, która zastąpiła poprzednią dewizę lenińską, na podstawie której powstał „nep”.

Naturalnie, że nie można dokładnie oddzielić handlu wewnętrznego od handlu zagranicznego, koncesjonariuszów, którzy na podstawie sowieckich traktatów wstępują w świat gospodarki, nieustannie szkany, sprzeczną zarządzenia, konieczność płacenia nieustannych łapówek, przy równocześnie odciepleniu ostatków rosyjskiego stanu kupieckiego, doprowadza, przelaj się pójnój do machnięcia ręką na wyznaczone wkłady i pozostawienie przedsiębiorstw na łasce losu. Nawet Niemcy, którzy ze względu politycznych chcieli się największymi wglądami z obcych przybyśców, ostaliło słasowo opowiadają, przelaj się pójnój w praktyce urzeczywistniać nowych planów wobec perłidnego poddawiania nój przez sowieckich funkcjonariuszów.

Poniawia państwo samo jest także przedsięwzięcia, np. w handlu zagranicznym, przez umowy zawierane przez własziój byty

poniekąd uprzywilejowane i cieszyły się opieką rządową. Tęcza powstania nowa doktryna, że każdy przedsiębiorca, a więc także państwo, jako przedsiębiorca, o tyle tylko jest zobowiązany do wypełnienia zaciąganych zobowiązań, o ile one nie szkoda chwilomowo interesowi rewolucji, już dotychczas rozbicie interesów z Rosją było związane z nieuchronnymi trudnościami; można więc sobie wyobrazić, że jaka rezerwa będzie się zachowywał kapitał zagraniczny wobec światów, o ile się utrzyma ta nowa doktryna o pierwszeństwie wymogów rewolucji i komunizmu przed umowami zawartymi z kapitałem.

Dotychczas istniała w Europie wraza w chęć światów dostosowania swego ustroju w granicach możliwości do panujących w innych światach, które w świecie „burżuazyjnym” zaszło. Nowe zastrzeżenie dyktatury komunistycznej trzeciej międzynarodowej jest początkiem nowego wielkiej, która ma być dokonana w imię niezłomności w praktyce ideal. Doświadczenia jednak uczy, że ta nowa doktryna powrotu do czystego komunizmu, skończy się, jak i poprzednia, fiaskiem. Dopiero po załamaniu się powolnej fali reakcji komunistycznej, Rosja będzie się mogła stać kilkunastu kapitalistycznej Europy.

Więści ważne.

— Premier Mussolini przesłał gratulację premierowi Grabskiemu, a rządy odznaczenia orderem p. Grabskiego „Orła Białego”.

— Kontyngent pasportów ulgowych zwiększony zostanie o 100 procent. Podział kontyngentu tego ma być bardziej racjonalny. Racjonalność ta ma polegać na tem, iż znaczną część kontyngentu ma otrzymać Warszawa.

— W związku z decyzją Rady min. w sprawie zwolnienia komisarza do walki z drożdżami nadzwyczajny komisarz tego komisarza p. Strzelecki zwrócił się do min. spraw wewnętrznych z prośbą o zwolnienie.

— Z dniem 1 lipca zostanie podwyższona międzynarodowa taryfa telefoniczna.

— Grecki minister wojny przyjeżdżający podczas podróży do Paryża, w drodze granic bułgarskiej straszałami rewolwerem. Minister wyszedł bez.

szwanku. Adjutant jego jest ciężko ranny. Nieznanym sprawcom dęgli wojska greckie. Wydane zostało do bieżącego małego podobnie epilog dyplomatyczny.

— Znowowem w Imieniu trzeciej międzynarodowej złożył pismo winażowania komunizmowi Niemiec z powodu sukcesu wyborczego. Znowowem podkreślił, że zasada zmiany ustroju nie decyduje się drogą wyborów, lecz drogą wojny domowej. Kontrolować socjalistycznie demokrację główna jest burżuazja, utraciła monopol na przedstawicielstwo klasy robotniczej.

— Pisma donoszą, że w północno-wschodniej części Indii szalała ostatnio niezwykle silna. Straty materialne obliczono na około 50 osób zabitych, przeszło 300 ciężko rannych.

— Na interpelację posła Eisensteina i tow. w sprawie rewizji dokonywanych przez organa skarbowe przy odbiorze polnicy w Łwowie, minister skarbu p. Grabski nadał na ręce marszałka sejmowy wykładnię, iż zarzuty pojętej interpelacji są zupełnie nie bezpodstawa. Władze państwowe postępowywały według przepisów ustawy, a podczas rewizji zachowywały się bez zarzutu, nie dopuściły do żadnych nieaktownych wystąpień.

O wymianie Bagidskiego i Wiczorkiewicza.

Posel s. a. s. r. w Warszawie Boholński zwrócił się do p. ministra spraw zagranicznych Zamojskiego z prośbą o niewykonalną egzekucję na skazanych na śmierć Bagidskim i Wiczorkiewiczu, proponując jednocześnie wymianę ich na polewów skazanych na śmierć w Rosji. Celem rozpatrzenia tej sprawy zebrał się komitet polityczny rady ministrów. Postanowiono żądanie światów jako niezasadne odrzucić.

Prezydent Róplowej przyjął prokuratora najwyższego sądu, którego imię jest ala Grubera, który przedstawił mu sprawę skazanych na śmierć Bagidskiego i Wiczorkiewicza. Po wysłuchaniu sprawozdania ję. Grubera prezydent Rzeczypospolitej postanowił skorzystał z przysługującego mu prawa łaski i zamienić skazanych na śmierć Bagidskiego na dożywotnie więzienie, a Wiczorkiewicza na 15 lat więzienia.

Budzet kolejowy.

Komisja budżetowa przyjęła w trzecim czytaniu budżet min. kolei żelaznych, przedstawiony przez referenta posła Tichaczynskiego. Ostateczne cyfry budżetu są następujące: 1) administracja: dochody wyznaczają 41.946 złotych, rozchody wyznaczają 2 miliony 448.251 złotych, nad-

zwyczajne 602.500 złotych, 2) przedsiębiorstwa: dochody wyznaczają 869.555.438 złotych, rozchody wyznaczają 848.611.438 złotych nadzwyczajne 89.000.000 złotych. Przedsiębiorstwa dają więc w pozycjach wyznaczających zysk w wysokości 20 milionów 945.000 złotych. Wydatki nadzwyczajne pokrywa 10 proc. pożyczka kolejowa.

WSZECHPOLSKI ZJAZD „ROZWOJU”

W Krakowie odbył się zjazd tow. „Rozwoju Zycia Narodowego”, na który przybyli delegaci z całej Polski.

Kraków, gdzie przeżmone wpływy w rządach masia spoczywają w rękach żydowskich, gdzie budowie zastraszają szybko wtopiętym się przez żydów, który jednakowoż stanowić załatwie 20 proc. mieszkających masia, zrozumiał już całkowicie niebezpieczeństwo, jakie mu grozi ze strony „mniejszości”.

Krakowski oddział „Rozwoju”, na czele którego stanął najwybitniejszy jednostki tamtejszego społeczeństwa, rozwił się i działa na wielką skalę.

Długość tego wybrano na miejsce zjazdu Kraków.

Zjazd, który odbył w sali starego teatru, zaszczepił swoją obecnością: wojewoda krakowski, prezydent masia, ks. biskup Nowak, oraz wielu przedstawicieli organizacji społecznych. Zawiązyli się również delegaci młodzieży akademickiej.

Po powitaniu zjazdu przez prezydenta miasta p. Federowicz, wygłosił p. K. H. Rostworowski, wielki piars, oratorum i mówca, drobiazgowo opracowany referat, wykazujący znaczące różnice między judaizmem a chrześcijaństwem, między psychiką starego i nowego testamentu.

Tegoż dnia prof. Sobiecki wygłosił w znakomitym wykładzie ojsz zyciowa z odwiecznymi wrogami Polski, podkreślając, że żydzi uważają za profanację sąsiedzi używanie w niej języka polskiego.

W dniu następnym wygłosił przemówienie prof. Skociński, wyjawiając sposoby, jakimi żydzi dążyli do uzyskania wpływu w świecie aryjskim.

Zjazd podzielił się na komitety: sprawozdawczą, finansową, statutową i wnioskową. Przedłożył one program pracy na przyszłość.

Opracowano gruntownie potrzebne zmiany statutu Towarzystwa i odeślano je do definitywnego zatwierdzenia specjalnej komisji.

Następnie przeprowadzono uzupełniające wybory do zarządu i rady nadzorczej towarzystwa, wybierając przedstawicieli narodowolubnych dziedzin życia gospodarczego i społecznego.

Do zarządu głównego wybrani zostali: pos. Holder-Eggerowa, pos. Kawecki, pos. Korsydski, Ant. Klepiński i Wł. Kiersy. Do rady nadzorczej weszli: posel Cierulnicki, pos. Rymar, pos. Siroński, pos. Maczyński, pos. Łuszczewski, ję. Michalis pos. Stępiecka, pos. Marweg i pos. Karol Chądzyński.

ŚLUBY MARJAWICKIE.

Zapowiedź nowego rodzaju ludzkiego.

Sosnowiec, 10 maja.

W ostatnim n-rze „Marjawickiej Myśli Narodowej”, urzędowego organu kościoła marjawickiego.

ów, czy też mianem „Kowalski”, arcybiskup tej dzwinnicy, pod

skrzydłami „mateczki Kozłowskiej” wyrosłej akty, list pasterski, w którym okazują braćmi i siostrami, że on i jego księża wstąpił w służby marjawickie i tak charakter tych służb tłumaczy.

Medy wiodu Inelumi rzeczami i sprawami które Pan Jezus i Mateczka rozporządzi i rozkazał mi uczynić, są służby święte marjawickie, różne od świeckich ale podobne im. Jakże Pan Jezus kazał nam wszystkim, biskupom i kapłanom marjawickim uczynić i zwiastować się, niemi z siostrami zakonnikami, które Pan Jezus sam dla każdego z osobna biskupa i kapłana wybrał i na wieki związał się z nimi rozkazem. Służby te są następujące: miłość, wierność, zachowanie dziedzictwa i wzajemnej opieki duchowej aż na wieki.

Tyle „arcybiskup” Kowalski. Mimo jednak obowiązujących w tych marjawickich marjawickich służb dzieciwa, rodzic się mały z nich dzieł, w drodze nadprzyrodzonej. Albowiem powielano dalej w dzieła pasterskim:

A ponieważ w tem świętym marjawickim ma być zachowanie dziedzictwa, więc tylko z woli Bożej, a nie z woli męża lub cięcia, może na ten świat przychodzić nowy rodzaj ludzki!

I dzięki tej „laski Bożej”, która za sprawą „mateczki” sprowadziła na „dziewicę” marjawicką księża marjawickich, rodzic się będą dzieci nadzwyczajne z których powstanie (doświadczenie) „nowy rodzaj ludzki”, z ludzi bez grzechu poczętych i utwierdzonych w łasce”.

Do tego listu dodano są „wyjaśnienia”, bo sami księża marjawicki obawiali się, że to cyniczne szaleństwo, czy też obłąkanie mogłoby nawet wywołać członków wywołać pewne wątpliwości.

NADESLANE.

KAZDA MATKA powinna wiedzieć, że **NEO-FOSFATYNA** Wendy

jest najlepszą odżywką dla dzieci. Skuteczna w Wł. B. H. Sosnowiec. Nr. Prandelskiego 45 w Warszawie.

Żądać wszędzie!

1902-10

W SZPONACH ANARCHISTÓW.

Tu Franciszek zaniknął, zdradzał pewne zakłopotanie i niepokoje, i zaczął mówić zwolna, pojedynczemi słowami.

— Jak ja doprowadzę pojęć nie mogę... jakże ja diabła mógłbym tuż czasu pas za nos wiedzieć, jeżeli do związku należał?

— Zaraz się o tem dowiesz — odpisał Ashtur zmiom. — Od tego punktu mogę ci sam dawać historię opowiedzieć. Przyczyna jest obficie do Paryża i bawiliście na posiedzeniach kongresu. Podczas ostatniego posiedzenia byliście na trybunie i widzieliście, jak odebrałem i czytałem list, przed wypowiedzeniem ostatniej mowy. — Ashtur wparował się znowu we francuza i się wzrokiem kapłanowi nad nim zupiełnia.

— W ty obrałś mi z teki ów list — mówił dalej — gdy opuściłem zgromadzenie i szedłem przed wystawę. Teraz oddasz mi ten list.

Gdy to mówił, nachylił się tak

ku francuzowi, że ich twarze prawie się stykały. Franciszek siedział wyprostowany jak świeca, ale nie mógł ani słowa przemówić. Machinalnie sięgnął do bocznej kieszeni, wydobyl skórzany portfel, wyszukał w nim list Katy Eriszkie i podał go Ashturowi.

— Datął wszystko dobrze — rzekł Ashtur rozmową ostrym, podkajującym tonem. — Przez to, żeś mi był bez uporu poobiszony, naprawiliśmy jeszcze, o ile to być mogło. Ale winieśmśm jeszcze jedną odpowiedź. Dla czego o tych faktach nie donieśdźcieś z Paryża do Neapolu?

Lubo francuz nie spostrzegł tego, jak go wyganiano na słowa, Ashtur nie był jednak pewny, czy na to śmiało, ryzykowne pytanie otrzyma odpowiedź. Po wstrząśnięciu prawie oddech i czekał w najwyższym napięciu.

— Słusznie uważaliśmy całą sprawę — odrzekł francuz ponuro — za niepotrzebną. — „Nie mówić” że za to czekał kasa śmierci. Włec nie odwołaliśmy pierwszego naszego doniesienia z Marsylii, że Bassett został w morzu potrzebajacy.

Westchnienie ulgi wydobyło się z piersi Ashtura, ale natychmiast odzyskał spokój i paowano nad sobą.

— Włec pozostawiliście kolo wewnętrzne w zupełnej niewiadomości, zamierzając swoich omiomych? — zapytał niezmiernie spokojnie.

— Postanowiliśmy zamilczeć tylko dopóki, dopóki zażądania naszego nie dokonamy — odrzekł ponuro Franciszek. — Ponieważ mieliśmy jeszcze pieniądze, włec pojedynczemu czemodziej z Paryża do Soszu, ustaliliśmy się za zładem naszego zbiegu do Aleksandrii, potem do Ubraltaru, Nowego Jorku, wreszcie tutaj. Teraz poczujcie on już niedługo zimno stają, — rzekł śmiejąc się chrypliwie — to przyrzekam, przyrzekam panu.

Ashtur musiał powstrzymać się, który nim wstrząsnął. Wymownie odwrócił się od niego, odwrócił lotra — przez chwilę rozglądał się po pokoku.

— Włec pamił macie już gotowe? — zapytał. — Co zamyslać uczynić?

— O to niech się pan już spyta Pepty, gdy powróci — odrzekł

Franciszek z lotrowską chytrnością. Ta wykrętna odpowiedź była ostrzeżeniem dla Ashtura. Wzrok jego natrafił znów ilży i śmiałości, głos brzmiał surowo i rozkazująco.

— Dobrze — rzekł — spytam się Pepty. Ale cóż ty to tam za pismo rozpocznie? — zapytał, wskazując rozłożone na stole papier.

— A to właśnie zacząłem list do kolo wewnętrzne. Widzi pan, tu są nasze statuty — i po lożyli rękę na małym, brudnym zeszyciku.

— To zabiorę także — rzekł i wziął księżeczkę.

Przeziął pobieżenie rozpoczęte pismo i schował do kieszeni.

— Nie będzieś pisał do Neapolu — rozkazał stanowczo. — To już zbyszne. — Gdzie jest twoja przyjaciółka?

— Ona wróci o jędenastej.

— Jeszcze tylko piętnaście minut — rzekł Franciszek. Ale tobie czasowi pisać, zawadamienie jej o tem co zaszło, obowiązuje nam proponując, żebyście jutro ranu się odjechali. My was już nie potrzebujemy, jak powiedziałem. Jedźcie na południe, za

zwrotnik, do kraju, w którym was nikt nie zna i w którym możecie się osiedlić.

— Wydałymi już wszystkie pieniądze — mrugnął francuz. — Dajcie słowo, że Peptę posłała sprzedać w Paryżu i Wł. B. Sosnowiec.

— O pieniądze to już ja się postaram, jeżeli ona, tak jak ty, podda się moim rozkazom.

— Włec? — zapytał złośliwie, ciekawym twarzą się rozjaśnia.

— Dostaniecie tysiąc funtów. Z tem możecie nowe życie rozpocząć.

Franciszek wydał okrzyk radości.

— Tysiąc funtów! — powtórzył zdumiony.

— To jest, pieniądze oddam Peptcie — rzekł Ashtur, zaciwając na łaskę abysutu wzrok pełen nieukrywanego obrzydzenia. — Jeżeli się ona z tobą podzieli, to już jej rzecz.

— Ohi Peptę podzielił się z moim sumieniem! — rozśmiał się łotr, nie posiadając się z radości wobec tego niespodziewanego szczęścia.

d. c.n.)

400 tysięcy litwaków z bolszewi do Rosji.

W senackiej kom. skarbowo-hudobowej rozpatrywano budżet min. spraw wewn. W trakcie dyskusji s. Szereżewski w imieniu żydów paruszył sprawę obdarzenia obywatelstwem polskiem 400.000 „obokrajowców”. Chodzi tu o przybyszów z Rosji sowieckiej, którzy przedali się przez „zieloną granicę”, ale nie mogli otrzymać żadnych dokumentów. Są to przeważnie żydzi-litwacy, a więc żywy wrogo usposobione dla państwa.

Zadanie s. Szereżewskiego uznano iż jest niepożądanych przybyszów za obywateli Rzeczypospolitej poparli senatorowie mniejszości i zwyciężyli.

Obecny na posiedzeniu wice-minister Olski przyrzekł sprawę rozpatrzyć.

Gł. kom. policji Beręcki przedstawił komisji stan rzeczy na kresach i omówił ostatnie wypadki.

Błogosławieństwo ks. arch. Cieplaka dla Zagłębia.

Od ks. prałata Rogońskiego, który uwarzył się przedsięwzięciu do Rzymu i E. ks. arch. Cieplakowi, otrzymał następujące pismo, pisane odręcznie w wagonie — z prośbą o umieszczenie:

Wzruszony do głębi serca tak uroczystym przyjęciem, jakie zgłowiło mi Zagłębie, począwszy od stacji Poraj, — podziwiając tę waszą miłość i przywiązanie, moi kochani Rodacy-zagłębiani, moi kochani Rodacy-zagłębiani, tak naszer Wierze świętej katolickiej i ukochniej Ojczyźnie Polsce, — składam naiserdeczniejsze mi podziękowanie Przewielbionemu Duchowi świętemu, który w całym komplecie witało mnie na stacjach pięknymi i rzewnymi przemówieniami, — Dostojnym Przedstawicielom Władz Świeckich i Wojskowych, związkom, zrzeszeniom, organizacjom, sto-

warzyszeniom kościelnym i świeckim, — dziatwie szkolnej, kolejarzom, strażom ogólnym, — śpiewakom, muzykom, przedstaicielom i Wam, kochani bracia górniczy i robotniczy, — o raz z wszystkim obecnym na stacjach.

Łzy db o cieńsi my się, gđm urzał kochaną Dabrowę, miejsce mego urodzenia.

Ze stopni wagonu, odjeżdżając do Ojca świętego, się me pasterskie błogosławieństwo dla Was i dla rodzin Waszych.

+ Jan Cieplak
arcybiskup.

Poswięcenie kamienia węgielnego.

Sosnowiec, 10 maja.

W ubiegły czwartek poświęcono w Sosnowcu węgiel nowo-wzniesionego domu przy ulicy 3-go maja.

Uroczystość to nie zwykła, i to nie tylko ze względu na wzniesienie w tym czasie wielkiej kamienicy, co jest dziś faktem nadzwyczajnym, ale i ze względu na cel, któremu dom ten ma służyć i na środki, którymi jest budowany.

Dom, o którym mowa, jest na gruncie kolejarzów i po pewnej ilości lat przejdzie na własność kolei. Koncesję na budowę otrzymał inż. Stanisław Dankowski, który porozumiał się z kupiectwem polskim i, uzyskawszy od gro-niów i kupców — przyszłych właścicieli sklepów — kapitał, przystąpił do budowy gmachu.

A będzie to gmach nielada. Kto zna prace inż. Dankowskiego, ten wie napewno, że miasto przybędzie ozdoba, która przylatnie monotonję — kresz kolejarzów, nadających tej części ulicy wygląd ponury, mimo młodości zdobiącego ją kwiaty i zieleni.

Nowy gmach, który jeszcze w roku bieżącym oddany zostanie

do użytku, będzie i z innych względów ozdobą naszego grodu: oto będzie on niejako twierdzą handlu polskiego, który, powstawszy w Sosnowcu przed kilkunastu laty, kroczy dziś w swym zwycięskim pochodzie z ulicy na ulicę, wypierając handel obcy, lub (względnie) nowe placówki, jak np. w gmachu nowo-wzniesionym przy ul. 3-go maja.

Komitet budowy, do którego należą: inż. Dankowski, p. Edmund Gruszczyński i p. Roman Ostrowski, pojmując wagę i odpowiedzialność pracy, zaprosił na uroczystość czwartkową przedstawicieli władz i społeczeństwa. Zarządzeni stawili się licznie i składając swe podpisy na akcie poświęcenia, zamurówanym w jednym z węglów domu, stwierdzili niejako swą ścisłą łączność z pracą komitetu i zobowiązali się rozszerzyć się, by i piękne dzieło było zaciężkiem dalszej w tym kierunku pracy.

Redakcja nasza ze swej strony przesyła komitetowi siaropolskie „Szczęść Boże!”

Kronika. Kalendaryk.

10
Dalsi Antonina.
Jutro Fabjusa.
Wsch. słońca 4.
Sobota. Zach. „ 7.20

Zjazd oświatowy. Spółdzielcza rada oświatowa okręgu bydżańskiego zwołuje na dzień 11 maja (niedziela) do Zabkowic spółdzielczy zjazd oświatowy. Program zjazdu obejmuje: Część I. Przywitanie zjazdu w domu ludowym przez „Litwę” z Zabkowic i przedstawicieli spółdzielczych z Zabkowic. Zapalenie obrad przez przewodniczącego okręgową radę oświatową. Południowa część zjazdu. „Prawość naszej pracy, a nasze zadania” — przemówienia przedstawicieli kół i dyskusja. „Okręgową organizacją kół oświatowych” — referat przedstawiciela z Sosnowca i dyskusja. Wolne głosy. Deklaracja choralna.

Część II. Śniadanie wspólne. „Do lasu”. Zawody piłki nożnej „Orle” (s. k. o. Zabkowic) — „Spółem” (s. k. o. Sosnowiec). Wzajemne kółek sportowych i gry ruchowe dla wszystkich. Podwieczorek (własny). W. II. — Wykłady kółek orkiestrowych z Wysockiej i Sosnowca, śpiew, deklamacja.

Część III. Przedstawienie spółdzielczych dramatycznych z Sosnowca. „Kłacz” sztuka w 5 aktach G. Hauptmanna. Zakończenie zjazdu. Opłata za udział w zjeździe wynosi 2 miliony mk. Wykazywane w to koszt węgielnego gorącego śniadania i bilet na przedstawienie. Uczestnicy zjazdu winni zaopatrzyć się poźatem w prowiant, jak na wygłędzie.

Zakończenie strajku. Oryginalny strajk służby technicznej i kilku pracowników biurowych w tow. francusko-rosyjskim w Dabrowie, został zlikwidowany i w dniu wczorajszym wszyscy przystąpili do pracy.

Nadmiań temperamentu. W dniu środy zeszłego policja wstąpiła do kory kilkunastu solentianów, którzy dzień swego patrona uczcili wpięciem nadmiernej ilości alkoholu, wywołując następnie gorszące awantury i bójki.

Jeden z nich przy swych imiennikach poblił tak dobitnie swą matkę, iż starszuch musiano odwieźć do szpitala.

Nowa architektura. Ogólną uwagę zwraca w Sławowie domek, znajdujący się na rynku, który właściciel z niewiadomych przyczyn pokrzył pomysłom dachem, umieszczając w środku domu komia nalezliwych rozmia-
rów.

Dom ten, należący do Słomnickiego, jest zabudowlą polską-go-stylu, posiada bowiem podziemie i do niedawna pokryty był oryginalnym dachem fananym, obecnie zaś pomysły właścicieli zrobił z tego jakąś ohydą budę.

Pomijając nawet wzgląd, iż tego rodzaju budowlę winny być otaczane specjalną opieką, zapytać należy dach gmina, kto wyol pzwolenie na podobną przebudówkę, a jednocześnie zwracać się do budowlanego starostwa okulejskiego z zapytaniem, czy przebudowa ta uzyskała jego aprobatę.

Z domu ludowego w Sosnowcu. Zarząd d. i. zawiadamia, że w dn. 11 b. m. urzędują w lokal własnym przedstawienie, na którym odegrana będzie 3 akto-

wa komedia „Teść” Abrahamowicza i Ruszkowskiego i prosi członków i sympatyków o liczną przybyłość. Poprzedni punktualnie o g. 8 wiecz. Podziarę przewrę przygrywać będzie orkiestra d. i.

Ustawa o ochronie lokatorów. Prezydent Rzeczypospolitej podpisał ustawę o ochronie lokatorów, która wechodzi w życie z dniem 1-go czerwca b. r.

O wygląd banknotów polskich, Wskotek stałego prawa spadu marka polska nie była naogół szanowana i tem tłumaczyło się, iż znajdujące się w obiegu banknoty markowe miały okropny wygląd: były pomięte, poplamione, podarte lub polepione. Wprowadzaniem coraz wyższych banknotów ułatwilo wycofywanie niższych i przez obieg zniszczonych odcinków.

Stabilizacja waluty wrót, iż wyopuszczanie obecnie banknotów złotych nie będą zastępowane przez banknoty powyżej wartości i że z tego powodu nie będą wycofywane bądź uzupełniane dalszą emisją. Wobec tego nasuwa się potrzeba większego szanowania banknotów złotych, t. j. nie gniecenia ich, plamienia i rozdzierania, aby mogły jak najdłużej pozostać w obiegu.

Rozszerzenie kompetencji wojewodów. Weszło w życie rozporządzenie, które w sprawie wewnętrznych, wydane w porozumieniu z ministrem skarbu, rozszerza kompetencje wojewodów. Rozporządzeniem tym przekazane zostają wojewodom, dyrektorem dla skarbowych niekierów uprawnienia ministrów spraw wewnętrznych i skarbu, wyłączone z ustaw o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych.

W związku z tem wojewodowie otrzymali instrukcję w sprawie wzorowych statutów, którymi ma się kierować przy rozpatrywaniu i zatwierdzaniu przedstawionych im statutów podatkowych. Uprawnienia te dają możność wojewodom badania materiałów finansowych i związków komunalnych oraz, wyrażenie wpływu na gospodarkę komunalną i nie dopuszczanie do zbytniego obciążenia ludności niedostatecznie uzasadnionymi podatkami komunalnymi.

Choroby zakaźne w powiecie. W powiecie bydżańskim zanotowano następujące choroby zakaźne za czas od dnia 27 kwietnia do 3-go maja b. r. Będzin — 1 wyp. tyfusu brzusznego, 4 wyp. zgonu na gruźlicę, w Sosnowcu 1 ospy naturalnej, tyfusu brzusznego 12 zgonu na gruźlicę, w Dabrowie — 1 — plonicy, 4 błonicy, 3 odrzy, 1 zgon na gruźlicę i 1 zgonu na zapalenie mózgu, w Zawierciu — 1 tyfusu brzusznego, 4 zgonu na gruźlicę.

W gminie Nivka — 1 ospy naturalnej, w gminie Niegowa 1 tyfusu plamistego, w gminie Koziegłowy — 2 tyfusu brzusznego, w gminie Mrzygłód — 1 tyfusu brzusznego i 1 gminie Rudnik Wielki — 1 tyfusu brzusznego. Odkazano w tym czasie 16 mieszkańców.

Skargi. Ludność Zagłębia nadysła nam ciągle skargi na dzwiny system w miejscowych sądach pokoju, gdzie zwywa się wszystkich na pod. 9 rano, tymczasem sędzię sądu rejonowego się dopiero po południu lub wieczorem.

Nawet w czasach przedwojennych ówczesne sądy pokoju wprowadziły pewien rozkład godzin, wychodząc z założeniem, iż nie można ludzi narażać na niepotrzebną siatkę czasu, robotników zaś, którzy siarową główną

klębięte sądów, pozabawiać zarobku.

Ponieważ w sprawie tej włode wyższe wydały w swoim czasie orzeczenie, regulujące system wyznawania na rozprawę, możemy przeto władze sądowe zechciały zastosować się do tego i wprowadzić pewną zmianę, tak zresztą słuszną i konieczną.

Podatek wojewódzki. W swaim czasie wyszło rozporządzenie o ściganiu z hurtowych składów wódek 3 proc. podatku na rzecz samorządu wojewódzkiego. Ponieważ ściganie podatku tego przez magistrat był rzeczczą kosztową i niewielkie ilości wódek, rady miejskiej, przychylając się do prośby podmiotków, wystąpiły do władz o zmianę systemu, mianowicie, aby podatek ten był ścigany odrazu w gorzelniach i w fabrykach wódek. Sprawa ta dłuższy czas była mówiąc językiem biurowym, w toku i obecnie samorząd nasze otrzymał od województwa zawiadomienie, iż projekt magistratu został odrzucony i podatek należy ścigać od 1 stycznia t. b.

Konferencja. W dn. 19 maja odbył się w sejmiku powiatowej konferencji oświatowej powiatowej, której towarzyszyli przedstawiciele komisji oświatowej powiatowej, w sprawie zakończenia kursów dla dorosłych i opracowania programu ptac na okres wakacyjny.

Wycieczka. Dnia 7 czerwca r. b. wyruszy wycieczka do Krakowa i Ojcowa, zorganizowana przez sejmikową komisję oświatową powiatową dla słuchaczy kursów wieczornych. Wycieczka potrwa 4 dni.

Sprawy oświatowe. Na ostatnim posiedzeniu sejmikowej komisji oświatowej powiatowej postanowiono nawiązać ścisłąj kontakt ze spółdzielczą radami oświatowymi, działającymi na terenie Zagłębia, celem skoordynowania i należytego rozwoju akcji oświatowej powiatowej.

Znamienny objaw. Jak nam donoszą ze sfer robotniczych, na elektrycznych kopalnicach odbywały się zebrania i narady celem przeprowadzenia ogólnej uchwaly, aby obecnym posłom socjalistycznym z Zagłębia odebrać mandaty poselskie. Czy jestto wzmianka zabiegów komunistycznych, czy też robotnicy chcą mieć już dosyć okrucieństw panów, narazie nie dało się ustalić.

Z kina „Zaczista”. Hrabia Chłapowski Przez cały ubiegły tydzień zapowiadaliśmy wystawienie szeregu pięknych obrazów, to jednak co obecnie widzimy na ekranie tego kina przechodzi najsmieszniejsze nasze oczekiwania. Takiego tematu, takiej gry, takiego namalowania dramatycznego jak w tym obrazie Sosnowiec jeszcze nie widział i nie odczuwał. Córka Młā May Ewa młodye odziedziczyła talent matki, lecz dzieki swej urodzie, młodości i niewielkiej wprost mimice czaruje widza każdym swym ruchem i spojrzeniem. Dramat rodziny Chłapowskich, który rozegrał się kilkakrotnie w przeszłości, staje obecnie przed naszymi oczyma w całej swej potężności i ohydzie i z prawdziwą historią dzieł doniozła za pomocą filmu, daje świadectwo prawdzie.

Z teatru.

Wznowienie „Tena, którego biją po twarzy”, L. Andrejewa. „Gra sceniczna” w 4 obrazach Andrejewa zarówno w swej strukturze wewnętrznej, jak i do sposobu ujęcia tematu daje kuu-

KUPOSIĆ SWÓJ O SWEGO!

Płacić podatki!

